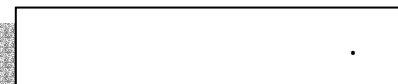

( )

:

:

:

« » . -

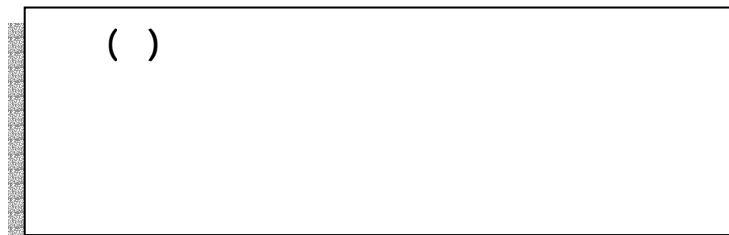
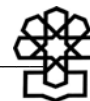
« » در این بند شرکت‌های دولتی مکلف شده‌اند «وجوه اداره شده‌ای» را با هدف توانمندسازی و توسعه مشارکت بخش خصوصی در فعالیت‌های شرکت ذی‌ربط به مصرف برسانند و در بند «ط» تبصره «۹» نیز مبلغ ۴۰۰ میلیارد ریال از منابع داخلی شرکت‌های تابعه وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات به این امر اختصاص یافته است ولی در جدول خلاصه کل منابع و مصارف شرکت‌های مذکور (صفحه ۳۴۳ پیوست شماره ۲)، وجوه اداره شده با عدد صفر مشخص شده است.

« » . -

« » نظر به حساسیت امنیتی طرح‌های مخابراتی و فرودگاهی، پیشنهاد می‌شود جزء زیر به بند «خ» این تبصره اضافه شود:
طرح‌های مخابراتی و فرودگاهی که واگذاری، نگهداری و بهره‌برداری را به شرکت‌های ایرانی با شریک خارجی یا شرکت‌های خارجی هدف‌گذاری کرده است، باید به تصویب مجلس شورای اسلامی برسد.

« » . -

« » در این بند نیز به مثابه بند «خ» تبصره «۲» موضوع طرح‌های مشترک بین شرکت‌های ایرانی و با شرکای خارجی مطرح شده است. که باز هم با توجه به حساسیت امنیتی و اقتصادی امور نگهداری و بهره‌برداری مخابرات پیشنهاد می‌شود جزء زیر به بند «س» تبصره «۹» اضافه شود:

( )

این گزارش با هدف ارزیابی پیش‌بینی‌های انجام شده برابر بودجه ۳۴ شرکت مخابرات تابع وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات در لایحه بودجه سال ۱۳۸۴ کل کشور تهیه شده است.

گزارش پیش‌رو با روش‌های محاسباتی، مقایسه‌ای و تحلیلی و با تکیه بر آمارهای رسمی و غیررسمی شرکت مادر تخصصی مخابرات ایران و ارقام لایحه بودجه سال ۱۳۸۴ و قوانین بودجه سال‌های ۱۳۷۸، ۱۳۷۹، ۱۳۸۰، ۱۳۸۱، ۱۳۸۲ و ۱۳۸۳ تهیه شده است.

شاخص‌های مورد استفاده در این گزارش، از عناوین قوانین، لایحه بودجه، برنامه چهارم توسعه و وظایف بخش‌های مورد هدف گزارش، انتخاب شده‌اند.

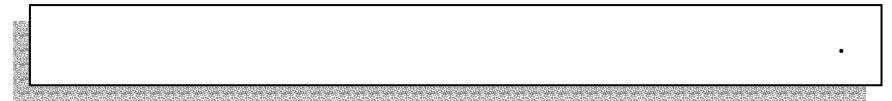

طرح‌های مخابراتی که هدف واگذاری، نگهداری و بهره‌برداری طرح‌های مخابراتی را به شرکت‌های ایرانی با شرکای خارجی یا به شرکت‌های خارجی شامل می‌شود، باید به تصویب مجلس شورای اسلامی برسد.

- « »

« » با توجه به عملکرد برنامه توسعه کاربری فناوری اطلاعات و ارتباطات ایران (تکفا) پیشنهاد می‌شود متن زیر به بند «ژ» تبصره «۹» اضافه شود.

« » « » برنامه‌ریزی و نظارت بر نحوه به کارگیری اعتبارات این ردیف و ردیف ۱۰۵۰۷۰۰۰ در پیوست شماره یک بودجه پیشنهادی به عهده کار گروه مندرج در بند «ث» پیشنهادی در تبصره «۴» خواهد بود.

این گزارش با توجه به برنامه دایری تلفن ثابت و همراه، بودجه شرکت‌های مخابرات استانی در بخش هزینه‌های سرمایه‌ای و مقایسه هزینه جاری مجموع ۳۲ شرکت مخابراتی در سال‌های ۱۳۷۸ لغایت ۱۳۸۴ و رشد آن تهیه شده است.

(در سند راهبردی بخش مخابرات که توسط دفتر برنامه‌ریزی و کنترل پروژه‌های - شرکت مادر تخصصی مخابرات ایران و کمیسیون برنامه‌ریزی مخابرات با توجه به اهداف تعیین شده در ماده (۵۷) برنامه چهارم توسعه تنظیم شده است، مجموعاً واگذاری ۲/۱ میلیون شماره تلفن ثابت توسط شرکت‌های مخابرات استانی هدفگذاری شده است.

: در جدول ۱، جمع هزینه‌های سرمایه‌ای هر یک از شرکت‌های مخابرات استانی با توجه به ارقام بودجه در لایحه بودجه سال ۱۳۸۴ و سهم برنامه دایری تلفن ثابت آن‌ها از روی سند راهبردی، آمده است.

با توجه به ارقام مذکور، محاسبات کارشناسی نشان می‌دهد که هزینه هر خط تلفن ثابت در استان‌های مختلف، بسیار متفاوت، پیش‌بینی شده است؛ به طوری که متوسط هزینه یک خط تلفن ثابت در استان چهارمحال و بختیاری بیش از ۱۲/۷۷ میلیون ریال و در آذربایجان شرقی ۱/۸۴ میلیون ریال به دست می‌آید. یعنی بین کمترین و بیشترین هزینه بیش از ۶/۹ برابر اختلاف است و این در حالی است که متوسط هزینه یک خط تلفن ثابت در کشور نباید بیش از ۲/۳ میلیون ریال باشد.

جمع هزینه‌های سرمایه‌ای برای واگذاری تلفن ثابت توسط شرکت‌های مخابرات استانی در لایحه بودجه سال ۱۳۸۴ معادل ۱۲۸۴۹۳۲۷۱۹۳۲۵۴۸۳ هزار ریال است که هزینه واگذاری بیش از ۳/۶ میلیون شماره یعنی ۱/۵ میلیون شماره بیش از هدف برنامه سال ۱۳۸۴ مخابرات استان‌هاست.

به عبارت دیگر، اگر هدف برنامه ۲/۱ میلیون شماره باشد، جمع هزینه سرمایه‌ای استان‌ها برای رسیدن به این هدف، ۴۸۳۰ میلیارد خواهد بود که اگر برقراری ۴۰۰۰ دفتر روستایی هم به آن اضافه شود. هزینه سرمایه‌ای حدود ۵ هزار میلیارد ریال خواهد شد.

با این حساب در مجموع،

.(برنامه و /

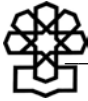
بودجه مورد نیاز مخابرات استان‌های خراسان جنوبی و شمالی در برنامه و بودجه مخابرات استان خراسان رضوی پیش‌بینی شده است).

(اضافه می‌شود که علاوه بر پیش‌بینی دایری ۲/۱ میلیون شماره توسط شرکت‌های دولتی، واگذاری ۹۰۰ هزار شماره نیز توسط بخش خصوصی در برنامه سال ۱۳۸۴ پیش‌بینی شده است).

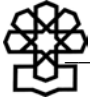
در جلسه ۱۳۸۳/۱۰/۲۹ کمیسیون صنایع و معادن، مدیر امور پست و مخابرات سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی جزوهای تحت عنوان «گزارش خلاصه بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات در بودجه سال ۱۳۸۴» ارائه داد که در آن حجم دایری تلفن ثابت ۲/۲ میلیون شماره ذکر شده بود که با اضافه نمودن دو ستون به جدول ۱، هزینه تمام شده یک خط تلفن، محاسبه شد که در ستون ۵ نشان داده شده است، همان طور که ملاحظه می‌شد این بار بیش‌ترین هزینه مربوط به شرکت مخابرات تهران به مبلغ ۹۰۸/۶ ر ۷۳۷۰ ریال و کم‌ترین آن مربوط به استان کهگیلویه و بویراحمد با مبلغ ۱۰۲۵۶۸/۵ ریال است (یعنی هزینه هر خط تلفن در تهران بیش از ۶/۲۶ برابر استان کهگیلویه و بویراحمد، در حالی که هزینه یک خط تلفن در تهران باید نسبت به کل کشور ارزان‌ترین باشد)، مدیر امور پست و مخابرات سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی پس از متوجه شدن از این تفاوت هم اظهار داشتند که این جدول اشتباه است و در جلسه بعد جدول با مجموع ۳ میلیون خط ارائه می‌دهند!

این روش تغییر برنامه‌ها در سیستم اجرایی کشور نهادینه شده است. در جدول سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی برای تلفن همراه نیز، برنامه‌ای تنظیم شده بود که واگذاری تلفن همراه به‌گونه‌ای برنامه‌ریزی شده است که ضریب نفوذ آن در پایان برنامه چهارم توسعه به ۵۰ درصد افزایش خواهد یافت در حالی که در ماده (۵۷) قانون برنامه چهارم توسعه هدف ۳۵ درصد تعریف شده است ولی در این‌جا بدون توجه به حضور بخش خصوصی، فقط برای سیستم دولتی ۵۰ درصد پیش‌بینی شده است که با توجه به برنامه تنظیمی برای اپراتور دوم (مجوز ۶۰ درصد بازار تلفن همراه قبل از حضور اپراتورهای بعدی و ۴۰ درصد پس از حضور اپراتورهای سوم یا ...) و همچنین فعالیت

شرکت صنعتی رفسنجان به‌عنوان اپراتور تلفن همراه Prepaid با مجوز ۶ میلیون شماره، سقف واگذاری در پایان برنامه بالغ بر ۴۷ میلیون خط تلفن همراه خواهد شد که ضریب نفوذ تلفن همراه را در کشور به بیش از ۷۰ درصد خواهد رساند در هر صورت به نظر می‌رسد در برنامه چهارم توسعه نیز، مثل برنامه سوم باید شاهد تغییر برنامه‌های مخابرات و ادامه آشفته‌گی ارتباط کشور بود.

در هر صورت همان طور که اشاره شد با هر دو برنامه‌ای که در دسترس کارشناسان مرکز پژوهش‌ها قرار گرفته است. هزینه‌های سرمایه‌ای دارای توجیه لازم (قیمت تمام شده و ثبات برنامه) نبوده و باید منتظر بود تا در روزهای بعد، برنامه جدیدی ارائه شود تا با عددسازی هزینه‌های سرمایه‌ای را توجیه کنند!

^

v

لازم به توضیح است که برنامه ارائه شده برای توسعه خطوط تلفن همراه در سال ۸۴ توسط نماینده سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی در جلسه مورخ ۸۳/۱۰/۲۹ کمیسیون صنایع و معادن مجموعاً ۳/۳ میلیون شماره اعلام شد که به فرض قبول این برنامه، هزینه سرمایه‌ای پیش‌بینی شده در لایحه بودجه برای شرکت ارتباطات سیار قابل توجیه است ولی باید توجه داشت که براساس برنامه اپراتور دوم (در صورت تصویب قرارداد آن در مجلس شورای اسلامی) در سال آینده ۲ میلیون شماره و شرکت سهامی صنعتی رفسنجان ۱ میلیون شماره تلفن همراه وگذار خواهند کرد که با این حساب سقف واگذاری تلفن همراه در سال ۸۴ حداقل به ۶/۳ میلیون شماره خواهد رسید در حالی که در سند راهبردی این حجم مجموعاً ۳/۷ میلیون شماره پیش‌بینی شده بود که ۲/۶ میلیون شماره آن توسط شرکت ارتباطات سیار و ۱/۱ توسط بخش خصوصی منظور شده بود (که ظاهراً این سند نیز دستخوش تغییرات وسیعی شده است).

(

با دایری ۲/۱ میلیون شماره تلفن ثابت در سال ۸۴ و به فرض تحقق برنامه واگذاری در سال جاری که تعداد تلفن‌های دایری را تا پایان سال ۱۳۸۳ به ۱۸۵۶۰۰۰۰ شماره افزایش خواهد داد در صورت واگذاری زمانبندی شده در طول سال ۸۴، انتظار می‌رود که متوسط تلفن‌های دایری در ایام سال مذکور، ۱۹۶۱۰۰۰۰ = $\frac{2100000}{2} + 18560000$ یا تقریباً ۲۰ میلیون شماره باشد به فرض پیش‌بینی ۵۰ هزار ریال متوسط درآمد ماهانه هر خط تلفن ثابت (بنا به اظهار جناب آقای مهندس قنبری معاون وزارتخانه متوسط درآمد ماهانه هر خط تلفن ثابت ۴۵ هزار ریال پیش‌بینی شده است)،

از طرف دیگر به فرض فروش فیش ۲/۱ میلیون شماره فوق با متوسط درآمد حاصل ۹۰۰ هزار ریال برای هر خط، خواهد شد.

درآمد مخابرات از محل واگذاری تلفن همراه، به دلیل فروش فیش به متقاضیان در اسفند ماه سال ۱۳۸۲ و برنامه وزارتخانه برای واگذاری آن‌ها تا دی ماه سال ۱۳۸۴، غیرقابل پیش‌بینی است ولی به فرض تحقق برنامه واگذاری، درآمد ناشی از محل ارائه خدمات به فرض ۱۲۰ هزار ریال متوسط کار کرده ماهانه هر خط تلفن همراه (بنا به اظهار جناب آقای مهندس قنبری معاون وزارتخانه متوسط درآمد ماهانه هر خط تلفن همراه ۱۰۰ هزار ریال پیش‌بینی شده است)، قابل حصول بوده و احتمالاً معادل $10^9 \times 10.08 = 12 \times 120000 \times \text{ریال} \times \left(\frac{2600000}{2} + 565000 \right)$ شماره، خواهد شد و به فرض قبول درآمد پیش‌بینی شده شرکت دیتا در لایحه و درآمدهای ناشی از واگذاری‌های امکانات به بخش خصوصی (اجاره کانال و...)، حداکثر درآمدها و منابع شرکت‌های ۳۴ گانه مخابراتی ۲۶ هزار میلیارد ریال خواهد بود.

(

براساس ماده (۱۲) قانون وظایف و اختیارات وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات، شرکت‌های تابعه وزارتخانه موظف شده‌اند ۲ درصد از بودجه خود را جهت فعالیت‌های تحقیقاتی و توسعه فناوری‌های نوین در زمینه ارتباطات و فناوری اطلاعات در فصل تحقیقات پیش‌بینی و به دولت جهت درج در لایحه بودجه سالانه کل کشور اعلام کنند، لذا در اجرای این تکلیف، شرکت‌های مذکور مجموعاً مبلغ ۱۱۰۱۷۰۴۰۴ هزار ریال در لایحه بودجه سال ۱۳۸۴ به مرکز تحقیقات مخابرات ایران اختصاص داده‌اند.

از مبلغ فوق ۱۰۵۶۰ میلیون ریال در ردیف‌های ۴۰۸۰۶ و ۴۰۸۰۷ و ۴۰۸۰۸ و ۶۹۴۰ میلیون ریال در ردیف‌های ۳۰۹۰۷ و ۳۱۳۰۸ (تحقیق و بررسی حمل و نقل!!) و ۳۱۳۱۲ و ۳۱۳۲۵ اختصاص داده شده است، که به جمع ۱۷۹۴۰ میلیون ریال خواهد شد و باید مشخص شود مبلغ باقیمانده (۱۱۰ر۷۷۰۳۸۶ هزار ریال) که به‌عنوان تحقیقات پرداخت می‌شود به کدام بخش اختصاص یافته است.

(

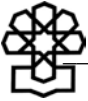
در لایحه بودجه ۱۳۸۴ براساس اختیاراتی که به وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات در ماده (۱۱) قانون وظایف و اختیارات وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات شرکت‌های مخابراتی استانی به ازای هر پالس تعرفه مکالمه، یک ریال برای پرداخت به سازمان فضایی اختصاص داده شده است که مجموعاً ۴۵۴ر۶۷۸ر۳۵۲ هزار ریال شده است که نوع تخصیص اعتبارات و ارقام هزینه‌ای از این محل شفاف نبوده و باید مشخص شود در چه موردی هزینه خواهد شد.

(

» « ( )

تبصره «۱» ماده (۱۴) «هیأت مدیره شرکت موظف است در موقع تهیه و تنظیم بودجه سالانه شرکت یک درصد از آن را برای امر توسعه، تحقیق، آموزش، روابط بین‌المللی و کمک‌های انسانی (اعم از شاغل و بازنشسته و مراجعات عمومی) در راه اهداف وزارت پست و تلگراف و تلفن (وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات) برای وزارتخانه یاد شده اختصاص دهد».

مجموع پرداخت شرکت‌های مخابراتی استانی در لایحه بودجه سال ۱۳۸۴ بابت اجرای این حکم معادل ۵۱۰ر۷۳۸ر۱۴۱ هزار ریال است. هزینه نمودن این مبلغ خارج

از شمول است که از زمان تأسیس شرکت‌های مخابرات استان‌ها (اواخر سال ۱۳۷۴ یا اوایل سال ۱۳۷۵)، جاری شده است.

۱. درآمد مخابرات کشور حداقل ۸ هزار میلیارد ریال بیش از امکان تحقق، پیش‌بینی شده است.

۲. مبلغ ۱۵۱ر۱۵۱ هزار میلیارد ریال، مجموعاً در بخش هزینه‌های جاری و سرمایه‌ای مازاد، پیش‌بینی شده است که اگر ذخیره استهلاک از این مبلغ کم شود این مازاد بیش از ۹/۲۵ هزار میلیارد ریال خواهد بود.

:

درباره لایحه بودجه سال ۱۳۸۴ کل کشور (۲۰) نگاهی به شرکت‌های
مخابراتی تابعه وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات

مطالعات زیربنایی :

محمدرضا محمدخانی :

دکتر علیرضا طهماسبی :

کمیسیون صنایع و معادن :

— :

— :

:

۱. لایحه بودجه سال ۱۳۸۴ کل کشور.

۲. قوانین بودجه سال‌های مختلف.

۳. برنامه توسعه مخابرات.